

Taternictwo powierzchniowe

Gdzie można się wspinać?

Zdecydowana większość obszarów udostępnionych dla taternictwa znajduje się w Tatrach Wysokich, tj. w dolinach Rybiego Potoku, Pięciu Stawów Polskich oraz w rejonie Hali Gąsienicowej. Szczegółowo wykaz tych obszarów przedstawia się następująco:

- w rejonie Morskiego Oka - w obrębie grani i leżących poniżej ścian na obszarze od Przełęczy Białczańskiej poprzez Rysy, Mięguszwieckie Szczyty i Cubrynę do Wrót Chałubińskiego, wraz z boczną granią Mnicha
- w rejonie Doliny Pięciu Stawów Polskich wraz z Dolinką Buczynową - od szczytu Świnicy do Przełęczy Zawrat pomiędzy granią a czerwono znakowanym szlakiem turystycznym oraz w obrębie grani i leżących niżej ścian od Przełęczy Zawrat po Małą Buczynową Przełęczkę
- w rejonie Hali Gąsienicowej - w obrębie grani i leżących poniżej ścian od Żółtej Przełęczy przez Granaty, Kozi Wierch, Zawratową Turnię, Świnicę do Świnickiej Przełęczy, wraz z boczną granią Kościelców po Karb

Szczegółową mapkę omawianych miejsc znajdziesz [tutaj](#).

Dla taternictwa udostępnione są również trzy skałki położone w Tatrach Zachodnich. W tej części TPN można się wspinać na drogach:

- położonych na zachodniej ścianie bramy skalnej u wylotu Doliny Lejowej,
- położonych na skale w żlebie Jaroniec,
- położonych na skale Ściana nad Dziurą, z wyłączeniem fragmentu ściany nad szlakiem turystycznym i wejściem do Jaskini Dziura.

W okresie występowania zagrożenia lawinowego 2 stopnia lub wyższego oraz pod warunkiem występowania pokrywy śnieżnej, zabezpieczającej roślinność i glebę przed oddziaływaniem taternictwa, do celów szkoleniowych udostępniona jest dodatkowo skałka Wapiennik, położona na Hali Gąsienicowej w niedalekiej odległości od schroniska Murowaniec, na południowo-zachodnim zboczu Suchej Jamy.

Jaki rodzaj skał jest udostępniony do wspinania?

Obszary udostępnione dla taternictwa w Tatrach Wysokich położone są w pasie skał krystalicznych.

Są to głównie granity. Natomiast obszary udostępnione w Tatrach Zachodnich znajdują się w strefie występowania skał osadowych i zbudowane są z wapieni.

Obowiązki taternicze?

Taternicy nie muszą posiadać żadnego specjalnego dokumentu potwierdzającego umiejętności taternicze, np. karty taternika. Nie muszą również być członkami Polskiego Związku Alpinizmu ani innych organizacji i stowarzyszeń górskich.

Jedynym obowiązkiem wynikającym z aktualnych przepisów związanych z położeniem terenów wspinaczkowych na obszarze parku narodowego jest konieczność dokonania wpisu do Książki Wyjść Taternickich lub dokonanie rejestracji wyjścia na stronie internetowej: wspinanie.tpn.pl

Książki Wyjść Taternickich znajdują się w następujących obiektach:

- w schronisku PTTK w Morskim Oku,
- w schronisku PTTK w Pięciu Stawach Polskich,
- w schronisku PTTK na Hali Gąsienicowej.

Książki Wyjść Taternickich archiwizowane są przez Tatrzanski Park Narodowy i są wykorzystywane do badań naukowych oraz w celach statystycznych. Zainteresowanym są udostępniane tylko dane statystyczne.

Czy są jakieś szczególne ograniczenia?

Podczas uprawiania taternictwa zabrania się montażu i demontażu stałych punktów asekuracyjnych bez zezwolenia dyrekcji Tatrzanskiego Parku Narodowego. Zezwolenie takie można otrzymać po wcześniejszym złożeniu wniosku z określeniem rodzaju, miejsca oraz rozmiaru działań. Można również złożyć wniosek bez określenia tych parametrów. Odpowiedni wykaz można dosłać w terminie późniejszym. W wyjątkowych przypadkach o zezwolenie można wystąpić po realizacji działań w ścianie.

Całkowicie zabronione jest podkuwanie lub niszczenie skały, doklejanie chwytów czy niszczenie roślinności.

Tak jak na terenie całego Parku, również w terenach udostępnionych dla taternictwa nie wolno biwakować.

W czasie dojścia oraz powrotu do dróg wspinaczkowych obowiązuje dojście najkrótszą bezpieczną drogą od najbliższego szlaku turystycznego. Zaleca się używanie tradycyjnie wykorzystywanych ciągów komunikacyjnych, których przebieg każdy taternik powinien znać. Nie wolno dowolnie podchodzić pod ściany, schodzić czy też przemieszczać się w terenie udostępnionym dla taternictwa, nie stosując się do ww. zasad.

Czy taternicy w czasie dojścia/powrotu do dróg wspinaczkowych oraz na drogach wspinaczkowych mogą używać nart?

Narciarstwo ekstremalne (w tym snowboarding) można uprawiać tylko na wybranych drogach wspinaczkowych oraz miejscach, które są wskazane w załączniku nr 2 do Zarządzenia Dyrektora TPN z 15 czerwca 2018 r. w sprawie uprawiania taternictwa i narciarstwa ekstremalnego na terenie TPN.

Zarządzenie do wglądu [tutaj](#).

Należy pamiętać, że na drogach wspinaczkowych przeznaczonych równocześnie do uprawiania taternictwa oraz narciarstwa ekstremalnego obowiązuje zasada pierwszeństwa ruchu taternickiego.

Narciarstwo ekstremalne może być uprawiane pod warunkiem występowania ciągłej pokrywy śnieżnej, zabezpieczającej roślinność i glebę przed oddziaływaniem narciarstwa.

Ze względów przyrodniczych teren taternicki lub jego fragmenty mogą być czasowo wyłączone z udostępniania dla narciarstwa ekstremalnego.

Osoby uprawiające narciarstwo ekstremalne na drogach wspinaczkowych i liniach, o których mowa w paragrafie 2 ust. 1 ww. zarządzenia zobowiązane są do rejestracji wyjścia na stronie internetowej: wspinanie.tpn.pl

Jesteś w parku narodowym!

Wszystkie obszary udostępnione w Tatrach dla taternictwa położone są w granicach parku narodowego. W związku z tym taternicy powinni przestrzegać powszechnie obowiązujących zasad, które dotyczą wszystkich odwiedzających Tatry:

- Podczas przebywania w ścianie nie wolno hałasować. W trakcie wspinania zalecane są coraz bardziej popularne radia typu „walkie-talkie”.
- Nie należy pozostawiać po sobie śmieci i innych nieczystości, ponieważ zbieranie śmieci w terenach wspinaczkowych jest niezwykle trudne. Korzystają z nich wyłącznie taternicy, więc to jak zanieczyszczoną i zaśmieconą ścianę czy też drogę zastaną – zależy tylko od nich.
- Nie należy niepokoić zwierząt. Taternicy przebywają w miejscach, gdzie zwierzęta szukają spokoju i schronienia. Spotkanie dzikiego zwierzęcia nie należy do rzadkości. W takich przypadkach należy w miarę możliwości spokojnie się oddalić bądź ominąć np. znajdujące się w ścianie gniazdo.
- Nie należy niszczyć skał, np. przez podkuwanie. Nie wolno również niszczyć roślinności i gniazd ptaków znajdujących się w ścianie.

Jaki dokument decyduje o tym, co można eksplorować?

Uprawianie taternictwa na terenie TPN reguluje Zarządzenie nr 8/2018 Dyrektora Tatrzńskiego Parku Narodowego w sprawie uprawiania taternictwa i narciarstwa ekstremalnego na terenie Tatrzńskiego Parku Narodowego. **Można się z nim zapoznać [tutaj](#)**. Taternicy, jak wszyscy pozostali, są również zobowiązani do przestrzegania [ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody](#).

Baza noclegowa

Skalki udostępnione w Tatrach Zachodnich leżą u wylotu dolin, wobec czego dostępność do nich nie nastręcza żadnych trudności. Dotyczy to również obszarów udostępnionych dla taternictwa w rejonie Hali Gąsienicowej, gdzie podejście pod ścianę z Kuźnic zabiera około dwóch godzin.

Wszystkie tereny wspinaczkowe są bardzo łatwo dostępne ze schronisk znajdujących się w poszczególnych dolinach, które stanowią obecnie główną bazę noclegową dla taterników. Na Hali Gąsienicowej udostępniony jest dodatkowo tylko dla taterników budynek wynajęty od TPN przez Polski Związek Alpinizmu, zwany Betlejemką. Znajduje się tam baza szkoleniowa PZA. W rejonie Morskiego Oka w lipcu i sierpniu działa obozowisko taternickie, tzw. Szalasiska. Szczegóły na temat bazy taternickiej w Tatrach znajdują się na stronie Polskiego Związku Alpinizmu www.pza.org.pl.

Akcja „Tatry bez młotka”

Głównym celem akcji jest przygotowanie najbardziej popularnych dróg do przejść bez konieczności wbijania haków, a także nadzór nad stanem asekuracji na drogach taternickich. Akcja trwa od 2006 r. Jej patronami są Fundacja Wspierania Alpinizmu Polskiego im. Jerzego Kukuczki i TOPR, natomiast partnerami są TPN i PZA. Więcej informacji o akcji znajduje się na stronie internetowej www.fundajakukuczki.pl.

Wspinanie w Tatrach Słowackich

Informacje o zasadach udostępniania dla taternictwa Tatr Słowackich można znaleźć na stronie internetowej TANAP-u.